

Laantagerne, der skal gavnes; og disse Laantagere vil aabenbart blive hjulpet simpelt hen ved, at man ophæver Monopolet og lader de gamle Kreditforeninger komme til, de, som baade giver større Laan og opnaar bedre Kurser.

Vil man endelig frelse Kreditforeningen som saadan, synes jeg, det havde været den naturligste Vej at benytte selve den Institution, som er skabt med det Maal for Øje at højne Kreditforeningsobligationernes Kurs, nemlig Hypotekbanken. Naar man overhovedet har en saadan Institution, og Staten skal sættes i Bevægelse, hvad er da naturligere end at lade *den* træde i Funktion ved en Lejlighed som denne, hvor man altsaa mener — med Rette eller med Urette, men sandsynligvis med Urette —, at denne Kreditforenings Obligationer af særlige, forbigaaende Grunde skulde være kommet i en for lav Kurs? Paa den Maade paavirker man Markedet paa rigtig og naturlig Maade, idet man skaber en større fast Køber i Markedet; den lave Kurs fremkommer, fordi der ikke er Købere nok, fordi der ikke er tilstrækkelig effektive Købetilbud, og den rationelle Maade at afhjælpe dette paa er netop at sætte den Statsinstitution ind, der kan optræde som regelmæssig Køber. I Stedet for har man valgt en Vej, som vi fra vor Side af principielle Grunde maa modsætte os, nemlig *Statsgarantiens*. At man i sin Tid valgte denne Udvej for Husmandskreditforeningerne, da man oprettede dem, var en Sag for sig og kan ikke anføres som Begrundelse for, at man nu pludselig bryder ind i en Kreditforenings Virksomhed. Man tænkte sig ikke Muligheden af, at man paa disse smaa Ejendomme kunde skabe et Laanemarked, der var tilstrækkelig betryggende, og derfor vilde man altsaa hjælpe dem, om jeg saa maa sige, i selve Starten. Men Statsgaranti vil overfor andre Kreditforeningsobligationer altid være en særdeles betænkelig Sag, navnlig naar man, som jeg siger, her pludselig bryder ind.

Den højttærede Finansminister talte om, at det gjaldt om at skabe højere Kurser. Jeg beder dog betænke, hvad Følgen vil blive, naar man overhovedet kommer ind paa, at naar et Selskab ikke kan opnaa de samme gode Priser for sine Varer som Konkurrenterne, saa maa det have Statsgaranti for at hjælpe de paagældende Priser i Højde med de flittige eller dygtige Konkurrenters. Dette vil føre til uoverskuelige Konsekvenser, som man i hvert Fald fra vor Side ganske maa afvise. Nu er jeg selvfølgelig ikke blind for — det er ogsaa fremhæ-

vet Gang paa Gang af foregaaende Talere —, at Udvalgsflertallet i det andet Ting i sin Betænkning har skrevet, at man er enig om at slaa fast, at hvad der her sker, hverken kan betragtes som Præcedens for andre Kreditforeninger eller for Sønderjyllands Kreditforening i Fremtiden. Jeg tror nu imidlertid ikke, det lader sig opføre, naar man skaber et Præcedens, saa at tage Virkningen deraf bort blot ved at sige: Dette er ikke et Præcedens. Det minder lidt for meget om Præsten, der siger: Gør, som jeg siger, ikke som jeg handler. Menneskene er mere tilbøjelige til at rette sig efter Handlinger end efter, hvad der siges. Man slaar her ind paa en helt ny og farlig Vej og siger: Følg ikke efter. Men naar andre særlige, øjeblikkelige Forhold optræder for andre Kreditforeninger, hvorfor skulde disse saa ikke med Føje kunne paaberaabe sig, hvad man her gør? Jeg ved vel, at der i en klassisk Komedie staar: „Dette skal være Troja“, og naar man har nogen Fantasi, kan man vel tænke sig, at en Mur skal være Troja. Ingen Fantasi slaar imidlertid til til at forestille sig, at et Præcedens, noget, der virkelig sker, ikke sker. Derfor har man fra vor Side saa overvejende principielle Betæneligheder, at vi ikke kan give vore Stemmer til dette Lovforslag.

Jeg var lidt forbavset over at høre den Motivering, Venstres ærede Ordfører (Thomas Larsen) gav, thi det synes mig, at Konsekvensen af det, han begyndte med at sige, at det er i den ollelte Time, og at man i Huj og Hast skal træffe en saa vigtig, principiel, afgørende Beslutning, maa være; at man i dette Øjeblik ikke gaar ind derpaa. Nu har ganske vist Flertallet i det andet Ting ladet sætte en Undersøgelse i Gang; der staar udtrykkelig: Finansministeren har erklæret sig enig med Flertallet i, at der i Sommerens Løb af et af Regeringen nedsat mindre Udvalg skal afgives Betænkning om, hvorvidt der skulde være nogen anden og bedre Maade at gøre det paa — ja, for mig lyser den daarlige Samvittighed ved, hvad her foretages, netop tydeligt ud af disse Linier. Derfor synes det mig, at det eneste naturlige og det eneste rigtige i denne Sag er straks at tage Afstand fra dette principielt ganske uholdbare Skridt, der, hvordan man nu end vil betegne det, sikkert nok skal vise sig at blive taget som Præcedens.

Aubeck: Den ærede Ordfører for det konservative Folkeparti (Schovelin) mindede om, at hans Parti ved Oprettelsen af